

Any VIII

EMPORIÓN

N.º 172

PERIÒDIC QUINZENAL

Torroella de Montgrí, 30 de juliol 1922

Preu
de subscripció:
4'50 ptes. l'any
lli número:
20 cts.

Redacció i
Administració:
≡ Ateneu
Montgrí ≡

Amb motiu de l'inauguració
del «Montgrí F. C.»

L'esport com a virtut

A Mossén Viver, l'amic caríssim, cor i ànima de l'Escola Dominical torroellenca, que condensa son Programa «deixondint en la joventut l'amor a nostre Deu, a nostra Pàtria Catalana (així, sense equívocs) i a la Cultura, jo m'atreveria a pregar-li que concretés ço darrer en Cultura espiritual i Cultura física. Ben conjuntament. A la manera dels grecs, que en totes llurs obres emmaridaven la força amb la sabiduria; a la manera dels cavallers de l'Edat Mitja que eren els més destres en els combats, però també els més exquisits en les troves d'amor i en els jocs d'enginy.

Lloem la força. El vigor físic és a l'home, ço que'l carbó es a la màquina, diu el Dr. Bardina.

La força és bellesa, és alta bellesa. Però per a ésser fort cal ésser pur, resa un principi esportiu. Perxó plau que'n l'actual desvetllament de la joventut torroellenca, es tingui cura alhora del cos i de l'esperit, en la proporció convenient a cada individu. Jo crec que una acció cristianament moralitzadora es complementa bé amb una educació esportiva. Són elements afins que s'apleguen per a estarrèjar els baixos pòsits de sensualisme que conspiren contra la salut dels joves. Com més dèbil és el cos — escriu en Rosseau — més s'insubordina. La Moral és tributària de la Salut.

L'esport crea en l'individu una emulació i una passió, que actuen com a fré, com a

tònic, com a estimul. I ja en la col·lectivitat, aquestes passions, degudament canalitzades, són propulsors d'optimismes, són generatius d'activitats, necessàries per a la modernització de les antigues viles.

Fem doncs esport; actuant els uns i emparant els altres; ben captivats de la seva importància, Torroella serà hermosa i serà gran si els torroellencs són forts i conscients.

Demés, nostra vila està admirablement situada per a la pràctica de la majoria dels esports. Atletisme, futbol, excursionisme, natació, rem, entre altres, hi tenen lloc apropiat.

Hem començat pel Futbol, l'esport rei. L'iniciació és feta. Cal ara voluntat, cal sobretot entusiasme. L'entusiasme mena a l'acció, i és difusiu. Jo dic an els futbolistes de Torroella, que ells poden ésser els forjadors d'aquest entusiasme.

JUNY

21 juliol 1922.

Una excursió a les Medes

(CONTÉ)

De la tertúlia del cafè d'en Sidru va eixir l'idea; els quatre amics varen tirar plans, tot molt ben pensat i sense oblidar detalls.

—Preparem una bona berenada, havia dit un d'ells— anirem amb l'auto d'en Guilla-

met a l'Estartit; direm a n'en Tonet que ens deixi o llogui un dels seus llaguts i ens embarcarem per a les Medes, i en la cavorca de la Regina, entre glop i glop, cantarem al deu Bac; no ens descuidem de portar una guitarra amb la que en Canelles ens animarà més de lo que ja ho estem. Una riallada general fou la resposta de l'auditori en senyal d'aprovació. Els quatre amics ja es veien al mig del mar, en plena orgia. Acabarem de passar aquella nit entre rialles i fent els seus comentaris respecte el gran jorn que s'apropava.

El Sr. D. Antón Canelles, rellotger; don Joan Putxet, comerciant de teixits; D. Nicet Queribe, confiter, i D. Josep Forcada, apotecari, arriben a l'Estartit on els espera una barca patronada per cinc mariners d'ofici.

Tota l'il·lusió d'un dia de descans i de xerinxola, no impideix que'ls excursionistes arruguin les celles, pensant en la fragilitat de la clova de nou on han d'embarcar...

Camaterrosos, esclaus del taulell i la caixa es senten atrets per la mar; però els hi fa respecte...

De bona gana, en aquells moments en que lluguèn l'immensitat blava, hagueren sospès la sortida, baldament fos pagant als mariners i regalant-els-hi la beguda.

Més ja no podien recular: quiscun els esguarda amb rialleta burlesca. El mateix Tunet els convida a embarcar-se i, empressos per la fatalitat, se troben assentats, apiolats l'un sobre l'altre sense sapiguer quin lloc escollir, amb la cara girada en terra i pensant que encara seria temps per a entornar-s'en, però la vergonya de passar per covants els manté clavats en llurs seients.

Amb uns quants cops de rem ja es troben fora del port. La mar està un quelcom picada i el breçol se gronxa saltironant.

Volien alegrar-se, bromejar; agafen la guitarra, que cap d'ells pot afinar; s'ofereixen copetes de licor per a entonar el païdor, més tot inútil. Els polsos comencen a marxar accelerats donant fortes martellades i l'esgrogueïment invadeix els seus rostres. D. Nicet troba que els seus cabells estan molls de suor; En Forcada, sent en l'estò-

mac un pès com si hi fingués una bola de plom; En Canelles, rei dels flamencs i de la guitarra, deixa a aquesta en el sòl, i en Putxet diu, baix-baixet: no feniem d'haver sortit.

Els remers, estranys a la tragèdia interna que s'estava congriant a bordo, continuen la seva tasca, conduint la petita nau cada volta més lluny. L'oreig acarona els rostres i el cordatge de la guitarra, que produeix un só lent com si es planyés de l'oblit en que la tenen; en un recó hi ha la beguda que no mereix ni la mirada d'en Putxet, que és el més ganut de la colla.

En Canelles senyala un nuvolet negre que s'ovira en llunyania. A veure —diu— si es posa a ploure i ens espatlla la festa.

Ningú contesta; els quatre sofreixen la inconfessable dolor de la seva desil·lusió; es miren amb somriure d'amargor i comprensió... i tots pensen en lo bé que estarien si en lloc de trobar-se en ple mar, estessin en el reconet del cafè, jugant al cau i parlant de la vida d'altris.

Com se gronxa la barca! I com els mulla l'escuma. Com avança el negre nuvol, que pot ésser l'amenaça d'una tempesta...

D. Nicet es rendeix, i, groc com un cadavre, va en el fons de la barca fet una madeixa; en Forcada passa totes les engúnies; en Putxet pensa en les seves rentes, incapaces de lliurar-lo d'una mort propera; en Canelles diu als remers: — Nois, en terra.

I allà va la barqueta, amb la seva trista càrrega, dreturera al port. Els joves mariners que la governen somriuen davant de la debilitat dels dissortats marejats.

Amb el temps, entre els parroquians de casa en Sidru, quiscun parlarà d'excursions marítimes... I enganyat per miratje del record, D. Nicet, enarcant l'esquena, dirà: — Per excursió bonica la d'una tarda que varem anar a les Medes... T'en recordes, Putxet?

UN QUE FOU REGULAR

Dansa de saló

*Les parelles voltegen freturoses
i enllaçades ondulen gaiament.
Totes elles somriuen amoroses
en donar-se a l'encis del sentiment.*

*Les paraules, florint harmonioses.
vibren sols un instant calladament.
Enrogeixen, oint-les, les formoses.
Un monocle vigila, displicent.*

*El bellugueig dels peus en la catifa
hom el sent apagat, ésmortuït.
El ball, ara decau, ara es revifa*

*tornant a començar amb més neguit.
I el remoreig silent, pel cor joliu,
apar el dolç fresseig d'un bes furtiu.*

OCTAVI SALTOR

Cançó de l'amor fugaç

*Prada i rierol:
idili camperol,
quimera i folia.
Ella amb gran candor,
la flor del pur amor
amb joia li oferia.*

*Ell, amador fugaç,
be prou d'un gest audaç
a pler l'esfloraria;
un salze vigilant
fa desistí el galant
qui es perd en llunyania.*

*Prada i rierol:
idili camperol,
quimera i folia.
Vella canço d'amor,
canço de desconhort
i de traïdoria.*

XAVIER CORTILS

Festa major i esport

Les festes majors van regenerant-se, ja no són les ballades d'envelat, ni els obligats de corneti, ni les «gràcies» d'una ballarina o coblejadora el que dona relleu a les nostres clàssiques festes. La poesia ha arribat a dominar arreu amb la celebració de Jocs Florals esplèndits, els quals venien a donar a les festes un caràcter més sa, més pur, més enlairat.

L'esport actualment acaba d'apoderar-se de les multituds, contribuint a completar l'obra d'educació popular que la gaia festa realitzava.

Les festes majors d'enguany són manifestacions de espiritualitat i de vida. Es cultiva l'esport que cuida de la fortalesa del cos. Es fan Jocs Florals per a intensificar i fer més nobles els sentiments de l'ànima. Un i altre espurquen el mal brotam, arrencant de l'arbre simbòlic de la Catalunya present, tots aquells funestos xucladors que absorvien la sava més viril de la nostra raça.

Sentem aquestes afirmacions perquè les hem gustades en la font de la realitat, puix hem tingut el goig d'assistir a un dels partits de Foot-Ball que han tingut lloc en el camp del Palafrugell F. C. durant un dels dies de la passada festa. Jugaven el F. C. Barcelona, campió d'Espanya, un dels equips que gaudeix avui de fama universal i el U. S. de Sans, altre equip poderós que és també orgull per la raça catalana.

I calia veure la multitud immensa que acudi a presenciar el partit; calia veure l'entusiasme d'aquella gernació; calia veure com aquella massa de catalans, com aquells bons empordanesos sabien estimar i ennaltir nostres grandeses, en aquella festa plena de llum i de vida; aquella festa que's confonia amb la verdor dels pins, amb la blavor del cel, amb la naturalesa mateixa.

Va ésser a Palafrugell, la vila més riallera de l'Empordà. Demà serà a S. Feliu de Guixols; més tart a Bagur, potser a Pals.

I així un a un, tots els pobles de Catalunya tindran un camp d'esport per a pujar les generacions més fortes i per a donar-hi en els dies de grans solemnitats, espectacles que diuen tant en bé de la cultura i del bon nom d'aquelles ciutats o viles que saben organitzar-los.

Mes, ens invadeix un dubte; sentim un mal pressentiment. ¿I Torroella, què farà? ¿Tindrà nostra vila a no tardar el camp d'esport que li pertoca?

Sabem que una Comissió treballa activament i en comptes de facilitats troba obstacles. Sabem per experiència que no hi ha a casa nostra qui vulgui fer un «favor» ni pagant, quan de una obra popular es tracta.

I sabem també que no tots els homes primitius rauen a les Hurdes.

PALET

NOTICIES

Excavacions.—Se 'ns assegura que dintre breus dies es començaran treballs de excavació a Muntanya Gran per tal de cercar i estudiar les Coves prehistòriques.

Les excavacions es faran per compte de l'Institut d'Estudis Catalans.

Desitjem que sien fruitosos els treballs.

Actes de propaganda.—S'anuncia un important acte de propaganda a Torroella per l'«Ateneu Empordanès» de Barcelona.

Innovarem a nostres lectors dels detalls que recullim sobre aquest projecte.

Festes d'Ullà.—El dia de Santa Magdalena celebrà sa festa major el veí poble d'Ullà. Fou nombrosa l'assistència de torroellencs a la festa esmentada en la qual contribuïren nostres orquestres els «Montgrins» i «La Lira».

Entre 'ls números del programa cridà sobretot l'atenció una festa escolar celebrada amb motiu de l'obertura de l'exposició de treballs escolars.

Tant aquesta com la vetllada organitzada pels nois, palesen les belles aptituds i la diligència del culte mestre d'Ullà, don Eliseu Carbó, al qual felicitem.

Obituari.—Després de llarga i crudel malaltia ha mort a Girona la virtuosa senyora donya Maria Arboix, vídua de Camps.

Per son caràcter amabilíssim i per sa bondat extraordinària, palesada en actes de exemplaritat cristiana la vídua de Camps era volgutíssima de tots i tothom a Torroella ha sentit vivament la pèrdua de tant digna compatricia.

Nosaltres que tenim amb don Joaquim de Camps fermes i fraternals lligams, li adreçem la més sentida manifestació de condolença per si aquesta demostració de nostre afecte pogués endolcir algom son pregon dolor.

I demanem a tots una oració per a l'etern descans de la plorada difunta q. a. c. s.

Estiuejants.—Hem tingut el goig de saludar als senyors de Robert i de Quintana; al doctor Carreras amb ses distingides filles i son gendre l'industrial D. Pere Prat, al doctor D. Pere Sala amb sa disitngida família, als farmacèutics D. Enric Vintró i D. Eugeni Sala i al culte bibliòfil D. Santiago Massó amb ses distingides famílies.
¡Benvinguts!

Pomells. Continúa en augment l'entusiasme pels Pomells de Joventut de Torroella.

Dies passats assistiren en gran nombre i en companyia dels de Bagur a la festa pomellista de La Escala on acudí En J. Folch i Torres. La subscripció per les grans festes de Joventut a Torroella presenta uns inicis molt falaguers i promet un èxit extraordinari, pel qual fem vots ben corals.

Nou industrial.—Se 'ns assegura que dintre breu temps s' obrirà un nou establiment luxós i important a Torroella.

Festa de l'Estartit.—El dia de Santa Agna, en el qual com de consuetut celebra l'Estartit la seva festa, tot Torroella se dirigí a nostre joliu barri marítim on hi hagué una animació extraordinària atreta per la bellesa del lloc i per l'encant de la diada esplendorosa.

El temps.—La temperatura, malgrat trobar-nos en la canícula, segueix força agradable. Es queixen els terrassans per la falta de pluges, car la segona collita se ressent de la sequetat.

Actualment les eres estan animadíssimes amb les operacions del batre.

Foot-ball.—S' està treballant activament per a organitzar el club i per a arrendar un camp. Hi ha el projecte d'organitzar un gran partit amb teams forasters per la festa de Sant Genís.

Aixis sia.

Naixement.—Donya Pilar Surós de Prat ha donat a llum amb tota felicitat a una xamosa nena a la qual s'imposarà el nom de Mercè en les fons baptismals

Nosaltres en felicitar als venturosos pares i famílies fem vots perquè la recent nascuda sia eterna penyora de felicitat per a aquells de qui ha vingut a embaumar la existència.

Defunció.—Ha mort l' agutzil del Jutjat municipal, l'ex carrabiner Bordallo, ben conegut a Torroella.

Nostre pèsam a la família.

L'Ateneu Empordanès i la restauració del «Contrapàs».—L'Ateneu Empordanès, ha acceptat la iniciativa que li oferí el notable Compositor i Crític Musical de *Las Noticias*, D. Salvador Raurich, per a emprendre definitivament la obra de restauració del «Contrapàs».

Per a la realització d'aquesta lloable iniciativa l'Ateneu ha acceptat la col·laboració de l'Esbart Folklòric de Catalunya, que dirigeix D. Joan Rigall i els primers assajos findran lloc tinguent com a base un exemplar musical d'aquesta dansa procedent de l'Empordà, que reuneix tots els caràcters d'autenticitat. Es inspirat en el model clàssic del «Contrapàs» que en els vells temps ballava i corejava el Poble describint la Passió del Redemptor, però aquesta adaptació moderna serà per ara, exclusivament coreogràfica i per l'estil de com es ballava a l'Empordà en la primera meitat del segle passat. Per aquest aconeteixement, el senyor Raurich, ha armonitzat i orquestrat per a Cobla aquest antic document folklòric atenguent a l'estil sever i adhuc religiós en que està inspirada la melòdica d'aquesta dansa mística que arrela en la més secular tradició religiosa i fins pagana, detall aquest darrer, revelat per la seva modalitat grega.

L'Ateneu Empordanès, d'acord amb l'Esbart Folklòric de Catalunya, té el propòsit de donar a conèixer públicament aquest model de «Contrapàs» amb la deguda solemnitat, en la tardor vinenta.

Defunció.— Ha mort a Barcelona, el torroellenc En Teodor Ramió, el qual feia alguns anys vivia allà en companyia de llurs fills.

A n'ells, En Felip Ramió i en Josep i fill polític En Josep Gozalvo, així com a la demés família, transmetem nostre sentit condol.

Incident.—Dimarts passat, vinguent a Torroella, el yé de Sant Sadurní, En Pere Martí Güell, menant una vaca, aquesta li donà una cossa al ventre, caiguent i passant-li la roda del carro a la cama, a conseqüència de lo qual morí ahir.

Intent de robatori.—Se'ns diu que un d'aquests dies s'intentà penetrar a una

casa del carrer del Roser, per tal de robar.

Els lladregots no pogueren realitzar el seu intent i emprò deixaren senyals de sa malifeta.

Robatori i crema.—Un mal intencionat havia robat algunes garbes del veí Joan Llenas i a l'endemà no content amb el robo calà foc a la garbera, destruint algunes garbes.

Publicacions rebudes.—El Museu Pedagògic Nacional acaba de publicar el llibre «Ensayo acerca de las Regiones naturales de España». volum 1er., per D. Joan Dantín Cereceda, Catedràtic de l'Institut de Sant Isidre.

Aquesta publicació s'obté gratuïtament sollicitant-la per carta al Director del Museu Pedagògic Nacional, Daoiz, 7, Madrid (10). Se envia també a províncies, previ l'envió de 0,40 pessetes en segells de correu per a rebre-la certificada.

Per a evitar extravís de les cartes al fer la petició convé que sien certificades.

— Hem rebut també «Acció Catalana» periòdic orgue del nucli de catalans que baix aquest mateix nom, han constituït la associació fomentadora del ver catalanisme.

— Dels serveis tècnics d'agricultura de la Mancomunitat, ens arriben uns fullets divulgadors d'interessants treballs sobre arbres fruiters, cria de bestiar, etc.

Forman una col·lecció de dotze llibrets, alguns amb gravats, els quals estan a la disposició dels socis a quins interessi.

Missions de recerca.—L'Obra del «Cançonèr Popular de Catalunya» encomanada a «l'Orfeó Català», volent fer quantiosa i valuosa l'aplega dels materials necessaris, simultàniament amb la convocatòria de concurs de reculls de música popular que coneixen els nostres lectors, ha tramès a diferents contrades catalanes

persones degudament preparades amb l'encàrrec de recollir el tresor amagat de les nostres belles cançons.

Amb motiu d'aquesta joiosa notificació, l'Obra del «Cançonèr Popular de Catalunya» espera confiadament de tots els catalans que sojornen en les terres on són tramesos aquests directes recercadors, que contribuiran amb el llur entusiàstic acolliment i amorosa col·laboració a facilitar-los la tasca que tant ha de contribuir al major enalliment de la nostra imponderable música popular.

S'obra un concurs per a premiar les cançons, i dances, cants, cantarelles, etc. qual cartell, que no publiquem, per manca d'espai, està de manifest en nostra redacció.

Se desitja l'arrendament amb opció a compra d'un MAS o finca pròpia per a la cria de bestiar.

Ofertes a «Emporión»

**IMPRESSIONS EN RELLEU
I SOBRE PAPER DE SURO**

Es confeccionen a preus
ventafosos i amb perfec-
ció i rapidesa, a la

IMPRESA DE P. RIBAS
PALAFRUGELL

BANCO DE PALAFRUGELL

CASA CENTRAL: PALAFRUGELL - SAN FELIU DE GUIXOLS
SUCURSALES EN LA BISBAL Y TORROELLA DE MONTGRÍ

SITUACIÓN EN 30 DE JUNIO DE 1922

	PESETAS
Acciones en cartera	1.000.000'
Gastos de Constitución	39.547'55
Inmuebles y mobiliario	64.976'98
CARTERA :	
Efectos a largo plazo	175.432'67
» corto »	762.741'61
Valores	84.063'63
EFFECTIVO:	
Caja y Bancos	1.609.088'68
Corresponsales Deudores	197.620'06
MONEDA EXTRANJERA :	
Corresponsales	571.298'47
Cartera	65.208'98
Cuentas corrientes Deudoras	461.570'36
» corrientes con Garantía	120.820'52
Cupones	8.277'64
Almacenes Puerto Palamós	2.315'87
Adelantos sobre corchos en comisión	18.162'63
Deudores por efectos al cobro	67.840'60
Gastos Generales	92.686'54
Cuentas diversas	55.429'65
Facturas de corcho pendientes de cobro	17.199'61
	<u>5.384.282'05</u>
NOMINALES :	
Valores en Ctas. Ctes.	578.440'
Depósitos voluntarios	32.000'
Depósitos necesarios	325.000'
	<u>6.319.722'05</u>

	PESETAS
Capital	2.000.000'
RESERVAS :	
Estatutaria	50.000'
De Previsión	90.000'
Remanente ejercicio anterior	10.926'42
Corresponsales acreedores	258.077'43
Cuentas Corrientes moneda extranjera	587.825'51
Ctas. Ctes. Acreedoras	1.739.660'62
Cuentas de Ahorro	43.041'58
Cuentas a plazo fijo	189.995'70
Depósitos en efectivo	110.000'
Acreedores efectos al cobro	67.840'60
Efectos a pagar	5.510'45
Cuentas diversas	49.815'40
Pérdidas y Ganancias	181.588'54
	<u>5.384.282'05</u>
NOMINALES :	
Ctas. Ctes. en Valores	578.440'
Depositantes por depósitos voluntarios	32.000'
Depositantes por depósitos necesarios	325.000'
	<u>6.319.722'05</u>

EL Dr. NOGUER, metge especialista en malalties de la pell i cabell, fa avinent que accedint als precs de la seva distingida clientela d'aquesta provincia, obrirà consulta tots els dissabtes a Girona, carrer de Ciutadans, 5, 1.er, de 9 a 1 i hores conviñudes per a malalis de «Radium i anàlisi de sang».

Es ven: Un XARRET amb capota; una TARTANA i una CARROSSERIA per a camió, tot en molt bon estat.

Raó: **En Martí Vert.** Constructor de carrosseries. Torroella de Montgrí.

ANTIPOPLÉTICO MEISTER

LA APOPLEJIA (Parálisis o feridura)

CURADA O EVITADA CON EL

Antipoplético del abate Jh. Meister

DEL MONASTERIO DE HIRSAM

El remedio inmunizador e infalible, el UNICO en el que se puede poner confianza ciega para evitar y curar la Apoplejia (Feridura), se debe a la valia de éste, en el mundo sabio médico y más tarde, en el claustro, virtuoso fraile, abate JH. MEISTER.

En efecto. Si algún antepasado vuestro ha sufrido ya de Apoplejia, si notáis calambres, hormigueo en las manos y en los pies, disminución de la vista y tacto, decaimiento general, pérdida de la memoria con mucha propensión al sueño o véis pasar puntos luminosos por delante de los ojos es que la Apoplejia os está acechando y si no queréis ser su víctima, tomad enseguida el Antipoplético MEISTER.

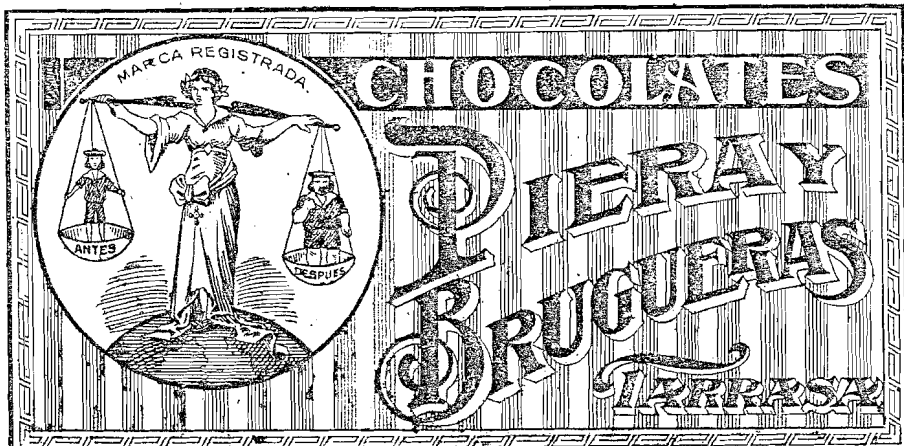
Es el único remedio que devolverá al paralítico el movimiento perdido en sus brazos o piernas, especialmente dentro del primer año del ataque

y a los primeros días, hace recobrar el habla clara y sonora a los balbucientes paralíticos que por el ataque se han visto privados de ella.

Frasco grande 10 pesetas : - : Frasco mediano 6 pesetas

FOLLETO DIVULGADOR DE LA APOPLEJIA GRATIS

Depósito general y venta: Farmacia de los Ferrocarriles del Norte, calle de Vilanova, 1 (frente Arco Triunfo); Dr. Andreu, Pérez Martín y Comp.^a BARCELONA y en TORROELLA DE MONTGRI Farmacia del Dr. García Ginés.

PÍDASE EN TODAS PARTES